

### **A Magyar Köztársaság nevében!**

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2007. évi november hó 29. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

### **í t é l e t e t:**

A harmadfokú bíróság a lopás vétsége miatt a **vádltott és társa** ellen indult büntetőügyben a Baranya Megyei Bíróság 3.Bf.124/2007/3. számú ítéletét az alábbiak szerint változtatja meg:

- a vádlott bűnösségét lopás vétségében megállapítja;
- ezért 3 (három) hó fogházra és 1 (egy) év közügyektől eltiltásra ítéli;
- kötelezi, hogy fizessen meg az államnak 11.680 (tizenegyezer-hatszáznyolcvan) forint első- és másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a vádlottat, hogy fizesse meg az államnak a harmadfokú eljárásban felmerült 6.000 (hatezer) forint bűnügyi költséget.

Az elsőfokú bíróságot összbüntetési eljárás lefolytatására hívja fel.

### **I n d o k o l á s**

A másodfokon eljáró Baranya Megyei Bíróság ítélete ellen a vádlott terhére - felmentése miatt, a büntetőjogi felelősségének a megállapítása és büntetés kiszabása érdekében - az ügyész jelentett be fellebbezést.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában, illetve a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján az ügyészi fellebbezést változatlan tartalommal fenntartotta, míg a vádlott védője - perbeszédében - a másodfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását indítványozta.

A harmadfokú bíróság a jogorvoslattal megtámadott másodfokú ítéletet - a Be.387.§ (1) bekezdése alapján - az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárással együtt bírálta felül.

Ennek során a tényállást - figyelemmel a Be.388.§ (2) bekezdésére - az iratok tartalma alapján mindössze annyiban helyesbítette, hogy a vádlott - helyesen a 058/4. helyrajzi számú földterületre vonatkozóan - a sértettel helyesen a 2005. évi január hó 19. napján kötött csereszerződést (nyomozati iratok 283. oldal).

Az első- és másodfokú eljárás lefolytatására a perrendi szabályok megtartásával került sor: a másodfokú bíróság - a fenti, nyilvánvalóan elírásból fakadó pontatlanságoktól eltekintve - a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól mentes tényállást állapított meg. Az tehát - a fenti helyesbítésekkel - irányadó volt a harmadfokú eljárásban is.

-----

E tényállás rövid lényege szerint a vádlott 2005. október 24-én a Sz..... községhez tartozó 058/4. helyrajzi számú földterületről 5 m<sup>3</sup> - korábban kitermelt és gúlába rakott - tűzifát vitt el; fél esztendővel az után, hogy a szóban forgó ingatlanon fennálló, összesen 1805/6420 arányú tulajdoni hányadát csere-, illetve adásvételi szerződéssel elidegenítette.

A jelen ügy megítélése szempontjából központi jelentőséggel bírt e tűzifa tulajdonjogi helyzetének a tisztázása; végső soron annak eldöntése, hogy az a vádlott számára idegen dolog volt-e.

E kérdés megválaszolásakor a másodfokú bíróság - alapvetően helyesen - a Ptk.117.§ (3) bekezdéséből indult ki; így abból, hogy az ingatlan tulajdonjogának az átruházásához - az erre irányuló szerződésen vagy más jogcímen felül - a tulajdonosváltásnak az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzése is szükséges. Így a felek egybehangzó szerződési akaratának az írásba foglalásával - mivel az önmagában még nem eredményezi a tulajdonjog átszállását - függő jogi helyzet jön létre, egészen addig, míg a földhivatal a változást a tulajdoni lapra be nem jegyzi.

Tévedett ugyanakkor a másodfokú bíróság, amikor a kitermelt, méteres hasábokra vágott fát az ingatlan alkotórészének tekintette, s ekként - a fenti kérdéssel kapcsolatos álláspontjának kialakításakor - a Ptk.95.§ (1) bekezdését alkalmazhatónak vélte.

Az idézett rendelkezés szerint a tulajdonjog mindarra kiterjed, ami a dologgal olyképpen van tartósan egyesítve, hogy elválasztással a dolog vagy elválasztott része elpusztulna, illetőleg az elválasztással értéke vagy használhatósága számottevően csökkenne. Ide csak a legszorosabb dologkapcsolatok sorolhatóak: a földtől már elválasztott, kivágott fa azonban semmiképp.

A harmadfokú bíróság megítélése szerint ugyanakkor a XXVI. számú Polgári Elvi Döntésben leírtak a vizsgált kérdésben nem szolgálhattak megoldásként. Döntően arra visszavezethetően, hogy annak meghozatalát egy rendkívül speciális - a kültelki közút szélére ültetett fák kezelésével és fenntartásával kapcsolatos - jogvita rendezése tette szükségessé, amelyben egymás mellett több - a közlekedés biztonságához fűződő közösségi és a tulajdonosi jogosítványok zavartalan gyakorlásához kapcsolódó egyéni - érdeket kellett szem előtt tartani. Ilyen szempontok azonban a jelen ügyben fel sem merültek.

A római jogi alapokra visszavezethető, töretlen ítélkezési gyakorlat *gyümölcsnek*, mai szóhasználatnál terménynek tekinti az anyadolog sérelmével, fogyásával időszakonként létrejött hozamokat. Az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben ilyennek minősül a fakitermelésre szolgáló erdő vágásra érett és az okszerű gazdálkodás mellett kitermelhető része is.

*(Benedek Ferenc: Római magánjog, 1995., 48. oldal; Brósz Róbert-Pólay Elemér: Római jog, 1986., 238. oldal.)*

A Ptk.368.§ (3) bekezdése alapján az ingatlan vevője - ha a tulajdonjognak az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzése előtt birtokba lép - ennek napjától kezdve szedi a dolog hasznait, viseli terheit és azt a kárt, amelynek megtérítésére senkit sem lehet kötelezni. A sértett nyilvánvalóan e rendelkezés folytán kezdhette meg az erdőrészlet kivágását, annak ellenére, hogy ekkor - 2005 őszén - a P...i Körzeti Földhivatal még csak a bejegyzés iránti kérelmét vette, ún. széljegy formájában nyilvántartásba.

Ezzel egyidejűleg azonban - figyelemmel a Ptk.125.§ (1) bekezdésére - a kitermelt fa tulajdonosává is vált. Akinek ugyanis más dologban olyan joga van, amely őt a termékek, *termények* vagy a szaporulat tulajdonba vételére jogosítja, legkésőbb az elválással tulajdonjogot szerez. Ez történt a jelen esetben is, amikor az ingatlan vevője megkezdte az élőfák kidöntését, majd azok feldolgozását.

A fenti rendelkezések egybevetéséből következően tehát a 058/4. helyrajzi számú földterületről elvitt - 55.000 forint értékű - tűzifa a vádlott számára idegen dolog volt; így elvitelükkel megvalósította a Btk.316.§ (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés I. fordulata szerint minősülő lopás vétségét. (Meggjegyzzi a harmadfokú bíróság, hogy cselekményének büntetőjogilag tilalmazott voltával a vádlott is tisztában volt: a nyomozó hatóság előtt tett vallomásában mindezt - jól érzékelhetően - kifejezésre juttatta.)

Következésképpen a felmentés miatt bejelentett fellebbezés megalapozott volt.

-----

A büntetőjogi felelősség kérdésében történő eltérő állásfoglalás folytán indokoltta vált a büntetést befolyásoló tényezők ismételt értékelése.

A vádlott korábban volt már büntetve: visszaesőnek nem tekinthető bűnismétlő. Ezt a terhére kellett értékelni, ahogyan azt is, hogy az újabb bűncselekményét próbára bocsátás-, illetve büntetőeljárás hatálya alatt követte el.

Ezzel szemben enyhítő körülmény a bűnösségre is kiterjedő beismerő vallomás, valamint a kár - lefoglalás útján történő - megtérülése.

Mindezekre tekintettel a harmadfokú bíróság - a Btk.44.§-a alapján - fogházbüntetést szabott ki, melynek tartamát az ún. generális minimumhoz közelesően határozta meg. A szabadságvesztés végrehajtásának a felfüggesztésére azonban - figyelemmel a vádlott kifogásolható életvezetésére - nem látott lehetőséget.

A vádlott méltatlanná vált a közügyek gyakorlására, ezért őt a Btk.53.§-a szerint azok gyakorlásától - a Btk.55.§ (1) bekezdésében megállapított keretek között - el kellett tiltani.

Az első- és másodfokú eljárásban összesen 11.680 forint bűnügyi költség merült fel, amelyet - a Be.338.§ (1) bekezdésében írtak folytán - a bűnösnek kimondott vádlottnak kell megfizetnie.

E körben tehát a harmadfokú bíróság - a Be.398.§ (1) bekezdése alapján - a másodfokú bíróság ítéletét megváltoztatta.

Egyebekben azt - a Be.397.§-ban írtak szerint - helybenhagyta.

A harmadfokú eljárás bűnügyi költségének a viselésére vonatkozó rendelkezés - figyelemmel a Be.385.§-ban írtakra - a Be.381.§ (1) bekezdésén alapul.

A vádlottal szemben az összbüntetésbe foglalásnak a Btk.92.§ (1) bekezdésében meghatározott feltételei fennállnak, ezért a harmadfokú bíróság az elsőfokú bíróságot e különleges eljárás lefolytatására hívta fel.

P é c s, 2007. november 29.

Dr.Krémer László s.k. a tanács elnöke, Dr.Túri Tamás s.k. előadó bíró, Dr.Halász Etelka s.k. bíró

A Pécsi Városi Bíróság 9.B.298/2006/12. számú ítéletének I.r. vádlottra vonatkozó része - a Baranya Megyei Bíróság 3.Bf.124/2007/3. számú ítéletében, illetve a Pécsi Ítéltábla Bhar.II.174/2007/4. számú ítéletében írt változtatásokkal - a 2007. évi november hó 29. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Dr.Krémer László s.k.

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő